

Mirjana Urban *

ISSN 0469 - 6255
(105 - 106)

Razgovor u povodu: GOSPOĐA NADA MARAČIĆ, KUMA BRODU "SVETI NIKOLA I"

*A conversation on a special occasion:
MRS NADA MARAČIĆ CHRISTENED M/V "SVETI NIKOLA I"*

UDK 047.53:629.128:355.01

Naš brodar "Atlantska plovidba" naručitelj je još jednoga novog plovnog objekta. S navoza Brodogradilišta "Uljanik" u Puli, 14. prosinca 1996., porinut je dubrovačkom brodaru novi brod koji je dobio ime "Sveti Nikola". Kuma novom brodu gospođa **Nada Maračić**, majka je poginulog hrvatskog branitelja **Tina Maračića**. Tino se, kao i mnogi od naših sinova, među prvima svrstao u redove dragovoljaca Domovinskog rata, zapravo puno prije nego je Dubrovniku i zaprijetila stvarna opasnost od srbo-četničkih, crnogorskih, krvavih i razbojničkih horda preobučenih u odore, mrske, jugoslavenske "narodne" armije. Organiziran u dragovoljačku jedinicu, preteču današnje 2. bojne 163. brigade HV, s nekolicinom prijatelja i domoljuba, pošao je na svoju redovitu zadaću 5. listopada 1991. Obnašajući je časno i pošteno, ostao je zauvijek na padinama gorskog lanca Vranovića, podno Osojnika. A stvarni rat i ognjeno-krvavi pir jugovojске tek je otpočinjao. Hodočastimo tom mjestu svakog 5. listopada od nje-

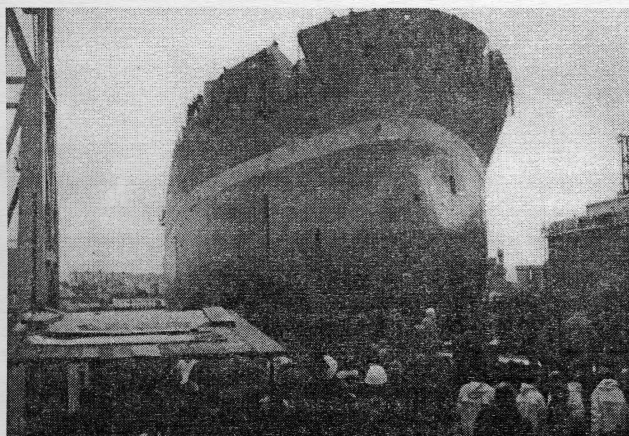
gove i pogibije njegovih prijatelja i suboraca Željka, Nikše, Iva, Tonija i Mladena, sjećajući se njih, njihove hrabrosti, njihove goleme žrtve za sve nas, za sve vas, za Grad i Domovinu.

Paleći svijeću s pijetom razmišljamo o Njima i našim sinovima koji su svoj ideal, slobodnu i neovisnu Hrvatsku, pošli braniti goloruki. Ta krvava 1991. godina ostat će trajno u sjećanju generacijama Dubrovčana. Najkrvaviji od svih ratnih dana u agresorskom ratu na Dubrovnik bio je baš 6. prosinca 1991., kad je poginulo devetnaest ratnika i civila. A bio je tad petak, blagdan sv. Nikole. Za trajno sjećanje na taj "crni petak dubrovački", Poglavarstvo grada Dubrovnika odredilo je da se 6. prosinca slavi kao Dan branitelja Dubrovnika.

Dubrovački brodar "Atlantska plovidba" štujući zaštitnika svih putnika i mornara, ali čuvajući živo sjećanje na neprocjenljivu žrtvu branitelja Dubrovnika, svojoj novoj plovnoj jedinici daje ime "Sveti Nikola".

I zato je ponovno kumom brodu postala jedna hrvatska mati. Ovog puta bila je to majka palog hrvatskog viteza Tina Maračića. Njezinom nazočnošću bile su simbolično nazočne sve majke poginulih i nestalih hrvatskih branitelja. Odluka dubrovačkog brodara o izboru kume brodu iz redova obitelji poginulih branitelja Domovinskog rata primjeren je izraz pažnje i štovanja tim obiteljima. Premda i ova, kao i sve one druge lijepe geste, nakane, odluke, odličja i priznanja koja primamo, ostaju samo slabom utjehom. Sve to zajedno ne može i neće više nikad moći vratiti nam natrag vrijeme koje je postojalo prije onog vremena u kojemu smo postale - gubitnicama.

Ipak, vrijedno je ovakvu pažnju zabilježiti kao primjer onima koji bi mogli zbog različitih pobuda i razloga dopustiti brzi zaborav. A "Sveti Nikola", zasad, ostaje simbolom u čijem je nazivu utkano ime sveca, stoljećima slavljene zaštitnika pomoraca, s posvetom poginulim braniteljima, sinovima ovog Grada. Jer oni su svojim životima danim Domovini omogućili ovom i svim našim brodovima slobodnu plovidbu svjetskim morima s ponosno istaknutom hrvatskom trobojnicom.

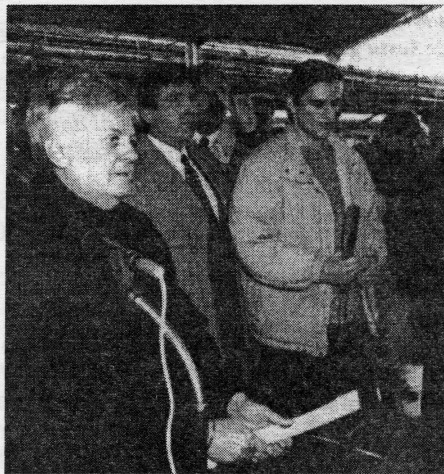

Slika 1. M/B "Sveti Nikola I" na navozu
Figure 1. M/V "Sveti Nikola I" on the building berth

Konfiguracija MB "Sveti Nikola I" (tehnički podaci) novogradnja br. 405: dužina broda - 183,00 m; širina 32,20 m; visina - 16,10 m; gaz - 11,50 m; nosivost - 44000 DWT; glavni motor: Tip M.A.N. - B & W ULJANIK-6 S 50 MC; Snaga - 8580 kW; broj okretaja - 127 okr/min; brzina - 14,5 čv.

* Mirjana Urban, dipl. oec. i dipl. bibliotekar
Ravnateljica Dubrovačkih knjižnica, Dubrovnik

* Kuma M/B "Oluja", gospođa Sofija Galov

Slika 2. Gospođa Maračić presjeca konop
Figure 2. Mrs Maračić cuts the rope

- Ovo su bila moja razmišljanja, a kako Vi to doživljavate, gospođo Maračić?

- Uprava "Atlantske plovidbe" nije slučajno odlučila da kuma broda još jednom bude majka poginulog branitelja. Tino je plovio na brodovima "Atlantske plovidbe". Moj suprug je također pomorac, koji je najveći dio svog radnog vijeka odradio kod ovog broдача. Slažem se s Vama da je moje kumstvo i, uopće, ovakva gesta stvarna harnost svim poginulim braniteljima. To je izraz zahvalnosti obiteljima koje su imale takve sinove, mladiće koji su Hrvatsku istinski ljubili. Željela bih da ovakvih kumstava, a slijedom toga i porinuća brodova ovog i drugih hrvatskih broдача, bude što više u idućim godinama.

- Sjećate li se dobro vremena kad je sve to otpočelo? Što je bio povod Tinovu prijavljivanju u dragovoljce?

- Sjećam se dobro svega, itekako se dobro sjećam. Moj je Tino tek u lipnju 1991., poslije jedanaest mjeseci neprekidne plovidbe, došao doma na zaslužni odmor. Hrvatsku je već bio zahvalio ratni plamen. Istina, ne cijelu, već određena njezina područja. Znamo i predobro što se je tog ljeta događalo. Poslije "balvan revolucije" i inih ispada srpskih žitelja u Hrvatskoj i njihovih pomagača iz Srbije i Crne Gore, morali smo biti na štošta pripravnici. Tino se, ponesen mladošću i domoljubljem, odmah prijavio u Narodnu zaštitu pri Mjesnoj zajednici Gruž. U samom početku to su bila različita dežurstva, odnosno stražarenja. Sredinom rujna te godine iz njihovih redova, tek simbolično naoružani, formirat će se organizirani odredi dragovoljaca.

- Uobičajena je izreka: vrijeme liječi sve rane! Evo teče šesta godina od pogibije Vašeg sina. Koliko, zapravo, vrijeme može izliječiti takvu ranu?

- Nešto najteže što se može roditelju dogoditi jest smrt njegova djeteta. Nema načina na koji se to može zaboraviti. Nikakvo vrijeme ne može izliječiti takvu ranu. Moguće je, možebit, s vremenom pronaći utjehu i u nečemu drugom. To je, naravno, individualno i ovisi o mnogim okolnostima. Nekad dnevni problemi i brige, ponekad i bolest znaju potisnuti intenzivno razmišljanje o istoj tegobi koja Vas pritišće, s kojom živite - o Vašem osobnom gubitku, Vašoj osobnoj

tragediji. Tako se i moje misli i bez mog htijenja neprekidno vraćaju na isto - na Tina.

I nakon ovoliko vremena, jer Tino je poginuo 5. listopada 1991., ne propuštam niti dan a da ne odem na njegov grob. Utjeha mi je, donekle, to što se u tišini groblja, tišini tog mjesta i u sjeni stoljetnih čempresa mogu moliti. Tu ponajviše osjećam da sam s njima. Onda kad nikog drugog nema u blizini, s njim mogu razgovarati. Ponekad na tom istom mjestu plačem. Redovito, kitim cvijećem to mjesto koje je, nažalost, sad njegov vječni dom. Istina, ponekad ne mogu ni plakati, jednostavno ne mogu. Jer, zapravo, najčešće razmišljam o živom Tinu, koji je samo pošao na jedno od svojih dugih, dugih putovanja, kakva su bila i ona prije tragične 1991. godine. Eto, tako se ja tješim. Tako nastojim ovu svoju tešku ranu, makar donekle, zaliječiti.

- Povod ovom našem razgovoru je upriličena svečanost krštenja broda u Puli i Vaše kumstvo. Kako je bilo na svečanosti uz porinuće broda "Sveti Nikola I"?

- Svako porinuće broda je ceremonijal koji se odvija po unaprijed pripremljenom protokolu. U organizaciji broдача stigla sam u Pulu, gdje je na navozu "Uljanika" stajao M/B "Sveti Nikola I". Imala sam dojam da sam skupa s brodom u središtu pozornosti broдача, brodograditelja i svih nazočnih pri ceremoniji. Taj je dojam posebno istaknut i činom mog predstavljanja mnogim gostima i uzvanicima. Posebno je bilo uzbudljivo na samoj svečanosti porinuća. Teško se i koncentrirati na svoju zadaću nakon tolikih prigodnih govora. Svemu je prethodio i blagoslov broda. Kad je došao moj red, dala sam brodu ime "Sveti Nikola", presjekla uže s bocom šampanjca i zaželjela mu sretnu i mirnu plovidbu svim morima svijeta.

- Kakav je to osjećaj imati čast, ali i odgovornost ovakvog kumstva?

- Kad se je boca šampanjca razbila o pramac M/B "Sveti Nikola" i kad je brod polagano otklizao s navoza u more, ja sam odahnula. Pošteno govoreći, bojala sam se kako ću tu jednostavnu radnju uspjehi obaviti. Ta me je misao, zapravao, čitavo vrijeme držala u nekoj napetosti. Ali, hvala Bogu, sve je prošlo izvrsno. Jedva sam susprezala suze. Znao, preplavile su me uspomene i sjećanja, a to nije bilo ni mjesto ni vrijeme kad sam im se trebala prepustiti. Suviše je bilo svečano i javno. Zato i kažem, bila mi je to čast, ali i iznimno teška zadaća. Jer ono što je najsretniji i najuzbudljiviji dio priređene ceremonije i sa stajališta broдача i brodograditelja, i trenutak kojeg s nestrpljenjem iščekuju uzvanici i nazočni zapravo je bila moja uloga kume broda. Meni je sve to bilo na određen način vrlo tegobno. Moje se kumstvo ovim činom ne završava; naravno, ono ostaje s brodom. Međutim, sljedeći javni nastup svake kume broda je u prigodi njegova prvog uplovljavanja u matičnu luku. Taj se događaj očekuje uskoro.

U svoje ime i u ime svih majka koje su preko mene i gospođe Sofije Galov bile kumama, obvezna sam zahvaliti broдарu - "Atlantskoj plovidbi". Zahvaljujem im što su na ovakav način o njima i nama razmišljali, odajući im počast i štovanje.